

NORSK LOVTIDEND

Utgitt etter offentlig tiltak ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 40

Utgitt 25 november

1946

Innhold.

Side

Skr.	om utvidelse av Østre Halsen bygnings- og brannkommune ...	679
»	om bandtvang for hund når bufe beiter i Solum	679
»	om do. i Alstahaug	680
»	om do. i Målselv	680
»	om opprettelse av en bygningskommune for strøket omkring Leira jernbanestasjon	680
Lov	om endr. i lov om magistergrad ved Universitetet	681
»	om folkeregistrer	681
Res.	om ikrafttreden m. v. av forannevnte lov	685
Lov	om gjenopptakelse og revisjon av forvaltningsmessige og rettslige avgjørelser fra okkupasjonstiden. (Restitusjonsloven)	685
Res.	om overførelse av den myndighet som ifølge res. om kontroll med våpen og ammunisjon m. v. er tillagt Forsvarsdepartementet og Generalfelttøymesteren til Justis- og politidepartementet	699
»	om endring av § 11 i de fastsatte bestemmelser om søkning m. v. av alluvialt gull på statens grunn i Nordland, Troms og Finnmark fylker	699

Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.

8 novbr.

I henhold til § 1 i lov om bygningskommuner av 22 februar 1924 og § 66 i lov om brannvesenet av 15 august 1908 bestemmer departementet at Østre Halsen bygnings- og brannkommune, Tjølling herred, Vestfold fylke, skal utvides innenfor disse grensene:

Fra Flatstrand langs Lågen til jernbanebrua. Grensen går herfra langs jernbanen til utgangen av kurven ved Kiilsbrua (Grøtting stasjon) og herfra i rett linje over til Glappeåsen, videre i retning til gården Frenvik, følger bakken ut til sjøen og herfra i rett linje vestover til foten av Hummerberget. Oterøya ligger innenfor bygningskommunens grenser.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

12 novbr.

Herved stadfestes vedtak av 7 oktober 1946 av Solum herredsstyre, Telemark fylke, der det i medhold av § 3, 2 ledd, i lov av 9 juli 1926 om ansvar for skade på bufe ved hund bestemmes

12 novbr. at enhver eier eller besitter av hund i Solum herred skal holde hunden forsvarlig bundet, innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter. Denne bestemmelse skal ikke gjelde hunder som under lovlig jakt godtgjøres å være ledsaget på forsvarlig måte av eier eller besitter, og heller ikke gjeterhunder som brukes til å passe bufe som går på beite.

12 novbr. **Skrivelse fra Landbruksdepartementet.**

Herved stadfestes vedtak av 2 oktober 1946 av Alstahaug herredsstyre, Nordland fylke, der det i medhold av § 3, 2 ledd, i lov av 9 juli 1926 om ansvar for skade på bufe ved hund bestemmes at enhver eier eller besitter av hund i Alstahaug herred skal holde hunden i band eller på annen måte forsvarlig innestengt i den tid bufeet beiter. Denne bestemmelse skal ikke gjelde hunder som under lovlig jakt godtgjøres å være ledsaget på forsvarlig måte av eier eller besitter, og heller ikke gjeterhunder som brukes til gjeting.

12 novbr. **Skrivelse fra Landbruksdepartementet.**

Herved stadfestes vedtak av 12 juli 1946 av Målselv herredsstyre, Troms fylke, der det i medhold av § 3, 2 ledd, i lov av 9 juli 1926 om ansvar for skade på bufe ved hund bestemmes at enhver eier eller besitter av hund i Målselv herred skal holde hunden i band, eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter, i tiden 15 mai til 15 oktober. Denne bestemmelse skal likevel ikke gjelde for hunder som under lovlig jakt godtgjøres å være fulgt på forsvarlig vis av eier eller besitter og heller ikke dresserte gjeterhunder som brukes til gjeting.

14 novbr. **Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.**

I henhold til § 1 i bygningskommuneloven av 22 februar 1924 nr. 1, jfr. § 1 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 nr. 2, bestemmer departementet at det skal opprettes en bygningskommune for strøket omkring Leira jernbanestasjon, Nord-Aurdal herred, Opland fylke, innenfor disse grensene:

Fra Tunellen-dele ved Fagernes, langs fjorden til Fasløbru og derfra etter elven til det gamle møllested. Herfra går grensen i rett linje til der Brustogoelven krysser jernbanen, går langs elven til gården Tørtø og herfra i rett linje til et berg i nedre del av eiendommen til Nils A. Maanum, går videre langs nordre del av eiendommen til Henrik A. Maanum i rett linje til Leira Lysverk, og herfra i rett linje til berget mot Flagget. Herfra går grensen til gamlevegen ved øvre del av Nilsebraaten og følger gamlevegen til øvre grense for Fagernes og derfra til utgangspunktet. Grensene er inntegnet på et kart som beror i departementet.

Lov om endring i lov av 23 september 1921 om 15 novbr.
magistergrad ved Universitetet. Nr. 1.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 16 oktober 1946
 sålydende:

I.

I lov av 23 september 1921 om magistergrad ved Universitetet
 skal § 2, 2. ledd, lyde:

Reglement, gitt av Kongen, fastsetter hvilke fag som til enhver
 tid kan være hovedfag ved magisterprøven, hvorledes prøven skal
 være ordnet og i hvilken utstrekning de forberedende prøver ved
 Universitetet på forhånd må være bestått. Nye fag blir opptatt
 etter søknad fra de studerende og etter forslag fra et av fakul-
 tetene i samråd med de lærerkrefter som til enhver tid finnes ved
 Universitetet.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Fra samme tid oppheves § 3 i lov av 23 september 1921 om
 magistergrad ved Universitetet.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og
 bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 15 november 1946.

HAAKON

(L. S.)

Einar Gerhardsen

Leif Østern

Lov om folkeregistrer.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 12 november 1946
 sålydende:

Kapitel I. Opprettelse og organisasjon.

§ 1. I hver herreds- og bykommune skal det føres folkeregister
 over enhver som er bosatt i kommunen eller oppholder seg der i
 minst 4 måneder.

Når særlige grunner taler for det, kan Sentralkontoret etter
 forslag fra vedkommende kommunestyre bestemme at to eller flere
 kommuner i samme fylke skal utgjøre ett folkeregisterdistrikt.

§ 2. Folkeregisteret skal bringes i stand og føres av kommunen.

Til å stå for den daglige virksomhet tilsetter kommunen en re-
 gisterfører samt nødvendig underordnet personale. Hvor flere kom-

15 novbr.

Nr. 2.

15 novbr. muner utgjør ett folkeregisterdistrikt, og det ikke oppnåes enighet Nr. 2. mellom dem om tilsettingen, har fylkesmannen avgjørelsen. Tilsettingen av registerfører må i alle tilfelle godkjennes av Sentralkontoret.

12 novbr. Kommunen bærer kostnadene ved registerets opprettelse og drift. Består et folkeregisterdistrikt av flere kommuner, fordeler fylkesmannen utgiftene mellom dem. Staten koster trykksaker til bruk for meldinger fra publikum til folkeregisteret, fra et folke-register til andre registrer og til Sentralkontoret.

12 novbr. Kommunen kan etter regler som fastsettes av Kongen eller den han gir fullmakt, ta godtgjøring for opplysninger som folkeregisteret gir.

§ 3. Det opprettes et Sentralkontor for folkeregistreringen. Kongen eller den han gir fullmakt kan bestemme at Sentralkontorets funksjoner inntil videre skal tilligge en annen offentlig institusjon.

12 novbr. Sentralkontoret skal føre kontroll med folkeregistrenes virksomhet, gi de nødvendige pålegg vedkommende registreringen, avgjøre prinsipielle registreringsspørsmål og løse tvister mellom registrene og mellom et register og publikum.

Kapitel II. Folketellinger, opplysnings- og meldeplikt m. v.

bufe § 4. Kommunen skal holdes à jour og revidere sitt folkeregister på grunnlag av opplysninger som innhentes ved statens folketellinger.

12 novbr. Dersom et folkeregister blir ødelagt eller kommer i uorden, og det ikke kan utbedres tilfredsstillende på annen måte, skal kommunal folketelling snarest mulig iverksettes. Til kontroll av registeret kan kommunestyret også ellers bestemme at kommunale folketellinger skal holdes i tiden mellom statens folketellinger. Utgiftene ved kommunale folketellinger bæres av kommunen. Bestemmelsen i § 2, tredje ledd, annet punktum, gjelder tilsvarende.

12 novbr. § 5. Ved kommunal folketelling plikter enhver som er bosatt eller midlertidig oppholder seg i kommunen å gi folkeregisteret følgende opplysninger om seg selv og sin husstand: Fullt navn, fødselsår og fødselsdag, fødested, kjønn og ekteskapelig stilling, yrke, arbeidsgiver, bopel i kommunen (for midlertidig tilstedeværende også i hvilken kommune de er fast bosatt), trossamfunn, statsborgerforhold, for personer som er tilflyttet kommunen i løpet av de siste fem år også når og hvorfra de er flyttet inn.

Enhver som avgir hus eller husrom til beboelse for andre, plikter videre å gi oppgave til folkeregisteret over de personer han avgir hus eller husrom til, antall leiligheter, deres størrelse og husleien. Den samme plikt har gårdens bestyrer eller forretningsfører.

Med Sentralkontorets samtykke kan også andre opplysninger kreves gitt ved kommunal telling.

Nr. 2.

§ 6. Den som gir opp sin bopel i et folkeregisterdistrikt for å flytte til et annet norsk distrikt, plikter å melde dette til folke-registeret på bostedet og skaffe flytteattest for seg og den husstand som flytter med ham.

Senest 8 dager etter at vedkommende er flyttet inn i det nye distrikt, skal han melde seg til folkeregisteret der og levere flytteattesten. Han og den husstand som flytter med ham regnes i forhold til bestemmelsene i denne lov som bosatt i tilflytningsdistriktet fra den dag flytteattesten er levert.

§ 7. Den som uten å gi opp sin bopel i et folkeregisterdistrikt, midlertidig skal oppholde seg i et annet folkeregisterdistrikt i minst 4 måneder, plikter å melde dette til folkeregisteret på oppholdsstedet innen 8 dager etter ankomsten.

Er oppholdet beregnet å vare kortere tid, men senere viser seg å ville vare mer enn 4 måneder, skal det meldes fra innen 8 dager etter at dette er på det rene. Går oppholdet over til bosetting, må det skaffes flytteattest fra den tidligere bostedskommune. Bestemmelsene i § 6 annet ledd gjelder tilsvarende.

Den som har meldt midlertidig opphold i et distrikt, plikter også å melde fra til folkeregisteret når han forlater distriktet.

Kongen eller den han gir fullmakt kan gi regler om fritaking for meldeplikt etter denne paragraf.

§ 8. Når en i Norge bosatt person flytter til utlandet for å bosette seg der eller for å oppholde seg der i minst 4 måneder, skal han melde dette til folkeregisteret på sitt hjemsted. Den som har meldt midlertidig fravær, plikter også å melde fra til folkeregisteret når han vender tilbake.

Norsk statsborger som kommer fra utlandet til et norsk folkeregisterdistrikt for å bosette seg der eller oppholde seg der i minst 4 måneder, skal innen 8 dager etter ankomsten personlig melde seg til folkeregisteret og vise fram pass eller annet legitimasjonspapir. Bestemmelsene i § 7 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 9. Den som skifter bosted innenfor samme folkeregisterdistrikt, skal innen 8 dager etter flytningen melde dette til folkeregisteret for seg og sin husstand.

§ 10. Den som avgir hus eller husrom til beboelse for andre, plikter å gi melding som nevnt i §§ 6—9 om de personer som flytter til eller fra hans eiendom eller husvær. Denne plikt faller bort når vedkommende viser bevitnelse fra folkeregisteret for at han selv har gitt påbudt melding.

15 novbr. 1938. Gårdens bestyrer eller forretningsfører har samme ansvar som eieren for at melding som nevnt i §§ 6—9 blir avgitt i rett tid.

Nr. 2. § 11. På henvendelse fra folkeregisteret plikter alle personer over 15 år som oppholder seg i distriktet, når som helst å gi de opplysninger om seg og sin husstand som er nevnt i §§ 5—10.

Har en person gitt uriktige, ufullstendige, unøyaktige eller innbyrdes motstridende meldinger eller opplysninger, plikter han etter oppfordring å møte personlig på folkeregisterets kontor for å gi nærmere forklaring om forholdet. Er det grunn til å tvile på at de opplysninger som er gitt til folkeregisteret er riktige, kan dette kreve at vedkommende på egen kostnad skaffer de attester eller andre beviser som trengs.

Registerføreren kan om nødvendig kreve politiets bistand til å innhente opplysninger etter denne lov.

§ 12. Førerne av kirkelige og sivile registrer over født, døde og ektevigde personer skal underrette folkeregistret på foreskrevne måte om alle fødsler, dødsfall og ekteskap som de registrerer.

Ellers har enhver offentlig myndighet etter pålegg av Sentralkontoret plikt til å gi folkeregisteret de meldinger og opplysninger som er av betydning for registerets virksomhet.

Kongen eller den han gir fullmakt kan gi regler om at fraflytningskommunen skal gi folkeregisteret i tilflytningskommunen opplysning om forhold som kan ha betydning for en innflytterpersons borgerlige rettigheter og plikter, så som umyndiggjøring, straffedom som medfører tap av statsborgerlige rettigheter, æresoppreielse m. v.

Kapitel III. Utfyllende forskrifter, straffebestemmelser, lovens ikrafttreden, bortfall av tidligere bestemmelser.

§ 13. Kongen eller den han gir fullmakt fastsetter nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av denne lov.

§ 14. Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne lov eller bestemmelser som er gitt i medhold av loven, straffes med bøter.

Er påbudt melding unnlatt, eller uriktige opplysninger gitt, i den hensikt å unndra seg eller en annen en offentlig forpliktelse, kan fengsel inntil 3 måneder anvendes.

Den skyldige plikter å erstatte de utgifter som hans forhold har påført folkeregisteret.

§ 15. Denne lov trer i kraft fra den dag Kongen bestemmer.

Fra samme tid oppheves lov om folkeregistrer av 24 juni 1915 og § 19 i lov om fattigvesenet av 19 mai 1900.

Fra samme tid bortfaller okkupasjonsstyrets bestemmelser om folkeregistrer av 3 september 1942. 15 novbr. Nr. 2.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 15 november 1946.

HAAKON

(L. S.)

Einar Gerhardsen

Leif Østern

Kongelig resolusjon.

15 novbr.

1.
2. Lov om folkeregistrer av 12 november 1946 trer i kraft 3 desember 1946.
3. Finansdepartementet gis fullmakt til å fastsette regler som nevnt i lov om folkeregistrer § 2, siste ledd.
4. I henhold til lov om folkeregistrer § 3, annet punktum, bestemmes at Statistisk sentralbyrå inntil videre skal fungere som sentralkontor for folkeregistreringen.
5. Statistisk sentralbyrå gis fullmakt til å fastsette regler og forskrifter som nevnt i lov om folkeregistrer § 7 siste ledd, § 12 siste ledd og § 13.

Lov om gjenopptakelse og revisjon av forvaltningsmessige og rettslige avgjørelser fra okkupasjonstiden (Restitusjonsloven). 15 novbr. Nr. 3.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 12 november 1946 sålydende:

Kapitel I. Forvaltningsmessige avgjørelser.

§ 1. Forvaltningsmessige avgjørelser som er truffet i Norge under den tyske okkupasjon, er ugyldige når avgjørelsen umiddelbart bygger på lovbestemmelser fra okkupasjonstiden som er åpenbart rettsstridige, og opprettholdelsen ville inneholde en godkjenning av det rettsstridige formål som har vært tilsiktet ved bestemmelsene.

Ugyldigheten kan påberopes av enhver som har en rettslig interesse i at avgjørelsen anses ugyldig. Vedkommende departement kan med bindende virkning fastsette at visse avgjørelser skal anses å gå inn under eller å falle utenfor bestemmelsene i første ledd.

Ugyldigheten medfører at avgjørelsen anses som om den ikke hadde vært truffet. Har avgjørelsen medført overføring, endring eller

15 novbr. opphør av rettigheter eller forpliktelser, utbetaling av penger m. v.,
Nr. 3. pliktes den tidligere tilstand gjenopprettet. Skatter, avgifter, gebyrer og liknende ytelser som har vært erlagt til det offentlige, offentlige innretninger eller offentlige fond, kan dog bare kreves tilbakegitt i den utstrekning dette blir fastsatt av Kongen eller den han bemyndiger.

§ 2. Forvaltningsmessige avgjørelser fra okkupasjonstiden som ikke går inn under § 1, kan tas opp til ny behandling, prøvelse og revisjon når avgjørelsen antas å ha vært ledd i okkupasjonsmaktens eller Nasjonal Samlings forsøk på å nazifisere landet eller ellers å ha vært utslag av maktmisbruk fra okkupasjonsmaktens eller dens hjelperes side. Det samme gjelder også ellers når det etter forholdene ville være åpenbart urimelig om avgjørelsen ble opprettholdt uforandret.

Vedtak om ny behandling gjøres av den forvaltningsmyndighet som i sin tid har truffet avgjørelsen eller som avgjørelsen etter gjeldende forvaltningsordning hører under. I tvilstilfelle bestemmer vedkommende departement hvilken myndighet saken skal høre under. Enhver som har en rettslig interesse i at avgjørelsen blir endret eller opprettholdt, kan innen seks måneder etter denne lovs ikrafttreden kreve at saken blir tatt opp av vedkommende myndighet. Denne kan også av eget tiltak ta saken opp til ny behandling innen samme frist. Den som en avgjørelse går imot, kan innen tre måneder etter at den nye behandling er avsluttet, bringe saken inn for domstolene. Etter utløpet av de i dette ledd fastsatte frister kan avgjørelsen ikke lenger angripes i henhold til denne paragraf.

Ved den nye behandling kan avgjørelsen kjennes ugyldig eller helt eller delvis omgjøres. Bestemmelsene i § 1 tredje ledds annet og tredje punktum gjelder tilsvarende så langt de passer. Vedtak om ugyldighet eller omgjøring har ikke virkning i forhold til tredjemann med mindre denne ikke kan antas å ha vært i begrunnet god tro.

§ 3. Bevilling (tillatelse, autorisasjon) for utøving av ervervsvirksomhet som er gitt i Norge under den tyske okkupasjon, bortfaller ved frigjøringen dersom det etter lovgivningen ikke er hjemmel for å utferdige slik bevilling; vedkommende departement kan dog av særlige grunner bestemme at det skal gjelde en nærmere fastsatt avviklingsfrist. Alle andre ervervsbevillinger fra okkupasjonstiden må for å opprettholdes etter frigjøringen stadfestes av vedkommende myndighet, med mindre departementet har fastsatt at reglene i § 2 skal gjelde for vedkommende art av bevilling. Stadfesting kan nektes av samme grunner i henhold til hvilke bevillingen etter lovgivningen kan avslås.

Dersom søknad om stadfesting ikke har vært innsendt innen 15 novbr. 17 februar 1946, anses bevillingen trådt ut av kraft den nevnte dag, med mindre bevillingsmyndigheten av eget tiltak har gjort vedtak i saken. Blir stadfesting nektet, trer bevillingen ut av kraft fra det tidspunkt som vedkommende myndighet fastsetter.

Nr. 3.

At en bevilling faller bort eller trer ut av kraft i medhold av bestemmelsene i denne paragraf, har ingen innflytelse på gyldigheten av forføyninger som i henhold til bevillingen er foretatt i samsvar med gjeldende lov.

§ 4. Konesesjon på erverv eller rettighet som er gitt i Norge under den tyske okkupasjon, må for å opprettholdes etter frigjøringen stadfestes av vedkommende myndighet dersom eiendommen (rettigheten) fremdeles er på konsesjonshaverens hånd eller er overgått til noen som uten det mellomkommende erverv ville ha trengt konsesjon.

Stadfesting foregår på den måte og er undergitt samme bestemmelser som gjelder for meddelelse av ny konsesjon. Søknad om stadfesting må innsendes innen tre måneder etter denne lovs ikrafttreden. Konesjonsmyndigheten kan av eget tiltak innen samme frist ta opp til behandling spørsmålet om stadfesting; meddelelse herom skal i så fall straks sendes konsesjonshaveren. Dersom søknad om stadfesting ikke er innsendt innen den fastsatte frist eller stadfesting nektes, skal den eiendom (rettighet) som konsesjonen gjelder, overføres til andre eller i tilfelle selges ved tvangsauksjon i samsvar med lovgivningens regler for tilfelle av konsesjonsnektelse.

Forkjøpsrett i henhold til konsesjonslovgivningen kan bare gjøres gjeldende når det skyldes de særlige forhold under okkupasjonen at det ikke er gjort til vanlig tid. Et kommunestyres vedtak om å gjøre forkjøpsrett gjeldende må godkjennes av konsesjonsmyndigheten. Godkjenning skal nektes når vilkårene i dette ledds første punktum ikke er til stede eller det på grunn av den tid som er gått vil virke særlig urimelig å gjøre forkjøpsretten gjeldende. Konesjonsmyndighetens avgjørelse er endelig. Bestemmelsene i dette ledd gjelder ikke hvor gyldig forkjøpsvedtak foreligger ved denne lovs ikrafttreden.

Hvis omsetningsverdien av en eiendom som det gjøres gjeldende forkjøpsrett til er gått opp som følge av kjøperens forvaltning eller av særlige tiltak fra hans side, skal det ved oppgjøret mellom kjøperen og det offentlige gjøres et tilsvarende tillegg til kjøpesummen. Dette gjelder selv om eiendommen er overtatt av det offentlige og oppgjør har funnet sted før denne lovs ikrafttreden. Begge parter kan kreve verdiforandringen fastsatt ved skjønn.

Så lenge en konsesjon ikke er stadfestet, må hogst i eiendom-

15 novbr. mens skog ikke overstige et års tilvekst og bare foregå etter blinking Nr. 3. av skogoppsynet eller den dette bemyndiger.

Bestemmelsene i denne paragrafs første, annet, tredje og fjerde punktum får tilsvarende anvendelse på konsesjon til vassdragsregulering, jfr. lov av 14 desember 1917; forelegging for kommunestyrer og øvrige interesserte trenger bare å foretas dersom departementet finner det påkrevd. Dersom søknad om stadfesting ikke er innsendt innen den fastsatte frist eller stadfesting nektes, tilfaller reguleringsanlegget staten mot erstatning etter skjønn. Dersom slik overtakelse ikke skjer, plikter eieren etter forlangende av vedkommende departement å fjerne anlegget.

Reglene i denne paragraf gjelder ikke for konsesjon som er gitt i henhold til forordning av 23 oktober 1940, senere «lov» av 7 desember 1944, om tillegg til konsesjonslovgivningen. Vedkommende departement kan dog når særlige grunner foreligger, bestemme at også slik konsesjon trenger stadfesting. Bestemmelsene i første og annet ledd får i så fall tilsvarende anvendelse.

§ 5. Bevilling til norsk statsborgerrett som er gitt i Norge under den tyske okkupasjon, må for å opprettholdes etter frigjøringen stadfestes av vedkommende departement. Blir stadfesting gitt, skal vedkommende anses for hele tiden å ha vært norsk statsborger forutsatt at han innen et år for herreds- eller bydommeren i rettsmøte tilsier Norges konstitusjon troskap. Ellers blir bevillingen å anse som om den ikke hadde vært gitt.

Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende for bevilling til å beholde norsk statsborgerrett, jfr. lov av 8 august 1924 § 9. Dog avlegges i dette tilfelle ikke troskapsløfte.

Kapitel II. Dommer og andre rettslige avgjørelser m. v.

A. Straffesaker.

§ 6. Dommer og andre rettslige avgjørelser i straffesaker eller i saker om inndragning, tjenestetap m. v. som er avsagt under okkupasjonen av tyske militære eller sivile domstoler i Norge, er uten rettsvirkning. Som tyske domstoler anses i denne sammenheng også Folkedomstolen og særdomstol opprettet i henhold til «lov» av 14 august 1943, jfr. «lov» av 11 mai 1944 om tiltak til opprettholdelse av ro og orden i krigstid. Det samme gjelder annen særdomstol i straffesaker som er opprettet under okkupasjonen uten tilknytning til lovlig norsk rettspleie. I tvilstilfelle avgjør vedkommende departement hvilke domstoler dette er.

Dersom avgjørelsen har medført innbetaling av bøter m. v. til den norske statskasse, kan beløpene kreves tilbakebetalt etter

nærmere regler som departementet gir. Er summen av bøter, inn-^{15 novbr.} dragning m. v. som er betalt i en enkelt sak, kr. 50 eller derunder, Nr. 3. kan dog tilbakebetaling ikke kreves.

§ 7. Strafferettslige avgjørelser som nevnt i § 6, truffet av andre domstoler i det okkuperte Norge, er uten rettsvirkning:

I. Når de er bygget på straffebud utferdiget av tyske militære eller sivile myndigheter.

II. Når de er bygget på ett eller flere av nedenstående straffebud.

1. Midlertidig forbud mot omførselshandel og borttjinging av varer i visse distrikter av 5 september 1940 § 4.
2. Bestemmelser om Grensesone Vest av 6 september 1940 § 6.
3. «Forordning» om legitimasjonsbevis av 30 januar 1941 § 5.
4. «Forordning» om utdeling av kunstnerstipend m. v. av 31 januar 1941 § 3.
5. «Forordning» om reklameannonser for bøker, filmer og forestillinger av 14 februar 1941 § 2.
6. «Forordning» om vern av den norske bokheimen av 17 februar 1941 § 4.
7. «Forordning» om kontroll med gjester i herberger og passasjerer på skip i norsk kystfart av 24 februar 1941 § 3.
8. «Forordning» om utskrivning til arbeidstjeneste av 11 mars 1941 §§ 20 og 21.
9. «Forordning» om begrensning i retten til å bringe arbeidsforhold til opphør av 27 mars 1941 § 6.
10. «Forordning» om beskyttelse av norsk idrett av 20 mai 1941 § 4.
11. «Forordning» om arbeidshjelp til jord- og skogbruk av 27 mai 1941 § 13.
12. «Forordning» om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling på grunn av tjenestegjøring i Norges SS og om lønn i tjenestetiden av 11 juni 1941 § 4.
13. «Forordning» om forbrytelser og forseelser i arbeidstjenesten av 14 juni 1941.
14. «Forordning» om arbeidshjelp til særlig samfunnsviktige arbeidsoppgaver av 9 juli 1941 § 6.
15. «Forordning» om meldeplikt for norske statsborgere som reiser fra eller kommer til Norge av 9 september 1941 § 2.
16. «Forordning» om trykte skrifter m. v. av politisk innhold av 20 september 1941.
17. «Forordning» om hemmelig post- og telegramkontroll av 10 oktober 1941 § 2.
18. «Forordning» om oversettelseslitteratur m. v. av 29 oktober 1941 § 4.

- 15 novbr. 19. «Forordning» om vern om flagget og nasjonalsangen m. v.
Nr. 3. av 8 desember 1941 §§ 6 og 7.
20. «Forordning» om konsepsjonshindrende midler m. v. av 16
desember 1941 §§ 8 og 9.
21. «Lov» om Den norske forleggerforening av 5 februar 1942
nr. 4 § 4.
22. «Lov» om forbud mot utgivelse av nye aviser og liknende
uten tillatelse av 11 februar 1942 nr. 2 § 2.
23. «Lov» om utgivelse av trykt skrift av 26 februar 1942
nr. 20 § 4.
24. «Lov» om reklameyrket av 12 mars 1942 nr. 4 § 1.
25. «Lov» om vern mot visse angrep på staten og partiet m. v.
av 12 mars 1942 nr. 6.
26. «Lov» om gjennomføring av den nasjonale ungdomstjeneste
av 26 mars 1942 nr. 10 §§ 8, 9 og 11.
27. «Lov» om rådgjerder mot bruk av farkoster til ulovlig virk-
somhet av 9 april 1942 nr. 3 § 2.
28. «Lov» om straff for understøttelse av folke- eller stats-
fiendtlig virksomhet av 7 mai 1942 nr. 2.
29. «Lov» om borgervakt til vern mot stats- eller partifiendt-
lige handlinger av 6 august 1942 nr. 5 § 4.
30. «Lov» om organisasjoner og foreninger m. v. av 20 august
1942 nr. 12 § 12.
31. «Lov» om inndragning av formue som tilhører jøder av 26
oktober 1942 § 4.
32. «Lov» om meldeplikt for jøder av 17 november 1942 § 6.
33. «Lov» om arbeidsplikt m. v. av 21 desember 1942 § 6.
34. «Lov» om straff for unnlatelse av å fjerne statsfiendtlige
oppslag m. v. av 14 januar 1943 nr. 3.
35. «Lov» om formidling av kunstner- og artistengasjement av
14 januar 1943 nr. 5 § 5.
36. «Lov» om tillegg til «lov» nr. 2 av 7 mai 1942 (nr. 28 oven-
for) av 4 februar 1943 nr. 1.
37. «Lov» om forbud mot visse firmaer av 18 februar 1943 § 6.
38. «Lov» om forbud mot visse varemerker og fellesmerker
av 18 februar 1943 § 6.
39. Midlertidig «lov» om årsberetninger, regnskaper og teg-
ningsinnbydelser i forretningsforetagender av 19 februar
1943 § 4.
40. «Lov» nr. 1 om gjennomføring av loven om alminnelig nasjo-
nal arbeidsinnsats av 23 februar 1943 § 8.
41. «Lov» nr. 2 om gjennomføring av loven om alminnelig nasjo-
nal arbeidsinnsats av 25 februar 1943 nr. 5 § 8.

42. «Lov» nr. 3 om gjennomføring av loven om alminnelig nasjonal arbeidsinnsats av 25 februar 1943 nr. 6 § 8. 15 novbr. Nr. 3.
43. «Lov» nr. 4 om Norges arbeidstjeneste av 25 mars 1943 § 18 tredje ledd.
44. «Lov» om plikt til å gi oppgaver vedrørende skip og skipsfart av 8 april 1943 nr. 3 § 3.
45. «Lov» om Teknisk nødhjelp av 13 mai 1943 nr. 2 § 15.
46. «Lov» om forbud mot oppsigelse av arbeidere som innkalles til hirdtjeneste av 25 august 1943 § 4.
47. «Lov» om endringer i den militære straffelov av 14 oktober 1943 nr. 3.
48. «Lov» om regulering av persontrafikken med befordringsmidler av 21 oktober 1943 nr. 3 § 4.
49. «Lov» om kringkasting av 28 oktober 1943 nr. 2 § 9.
50. «Lov» om reising av minnesmerker av 4 november 1943 nr. 6 § 2.
51. «Forordning» om Grensesone Øst av 4 november 1943 § 7.
52. «Lov» om sivil tjeneste m. v. for læger, tannlæger og veterinærer av 25 november 1943 nr. 2 § 8 og avsnitt II.
53. «Lov» om plikt til å gi politiet melding om personer som blir innlagt på sykehus m. v. av 10 februar 1944 nr. 1 § 3.
54. «Lov» om bedriftsvern i livsviktige bedrifter av 2 mars 1944 nr. 2 §§ 6—14.
55. «Lov» om endring i den militære straffelov for 11 mai 1944 nr. 1.
56. «Lov» nr. 4 om gjennomføring av loven om alminnelig nasjonal arbeidsinnsats av 11 mai 1944 nr. 5 § 6.
57. «Forordning» om tilvirkning og omsetning av sprengstoff m. v. av 15 mai 1944 § 11.
58. «Lov» om oppslag av plakater av 25 mai 1944 nr. 2 § 2.
59. «Lov» om film av 8 juni 1944 nr. 2 § 14.
60. «Lov» om Norges Næringssamband av 7 september 1944 nr. 3 § 26.
61. «Lov» om adgang for visse embets- og tjenestemenn til offentlige forestillinger og tilstelninger av 5 oktober 1944 nr. 4 § 2.
62. «Forordning» om evakuering av enkelte deler av Nord-Norge av 17 oktober 1944 § 5.
63. «Lov» om adgang for Politidepartementet til å gi politiforskrifter av 19 oktober 1944 nr. 3 § 2.
64. «Forordning» om innlevering av telefonapparater i Finnmark av 28 oktober 1944 § 5.

15 novbr. 65. Midlertidig «lov» nr. 29 om plikt for tjenestemenn ved politiet til tjenestegjøring utover oppsigelsestiden av 22 mars
Nr. 3. 1945 § 2.

Vedkommende departement kan fastsette at også andre straffebud fra okkupasjonstiden skal anses å inngå under foranstående fortegnelse. Likestilt med bestemmelser som er eller blir oppført på denne, er vesentlig likeartede strafferettslige regler som etter å ha vært i virksomhet under okkupasjonen er avløst av nye bestemmelser som er oppført på fortegnelsen.

Bestemmelsen i § 6 siste ledd gjelder tilsvarende.

§ 8. Forelegg av straff, inndragning m. v. som er foretatt av tyske myndigheter eller er bygget på straffebud som nevnt i § 7 avsnitt I og II, jfr. nestsiste ledd, er uten rettsvirkning. Det samme gjelder ilegging av bøter i henhold til «lov» av 4 januar 1945 om sikringstiltak overfor personer som fremmer eller søker å fremme folke- og statsfiendtlige tiltak. Bestemmelsen i § 6, siste ledd, gjelder tilsvarende.

§ 9. Straffesaker fra okkupasjonstiden som ikke omfattes av bestemmelsene i §§ 7 og 8 og som er avsluttet ved dom eller kjennelse, kan kreves gjenopptatt til fordel for domfelte:

- a) Når avgjørelsen umiddelbart bygger på lovbestemmelser fra okkupasjonstiden som må anses for rettsstridige eller har hatt til overveiende formål å tjene okkupasjonsmaktens interesser, og det ikke er åpenbart at forholdet har vært uten betydning for avgjørelsen;
- b) når dommer, lagrettemann eller domsmann som var eller hadde vært medlem av N. S. under okkupasjonen eller på annen måte hadde gjort seg skyldig i landssvik, har deltatt i avgjørelsen og det er grunn til å anta at forholdet kan ha hatt betydning for utfallet, eller det av andre grunner må anses sannsynlig at avgjørelsen vil bli endret;
- c) når den handling som saken angår er begått som et ledd i motstanden mot fienden og som følge herav ikke kan anses som rettsstridig;
- d) når domfelte på grunn av krigen eller okkupasjonen har vært hindret fra å avgi møte eller fra å fremskaffe eller fremlegge bevis, og det er grunn til å anta at forholdet kan ha hatt betydning for utfallet;
- e) når det er grunn til å anta at avgjørelsen er påvirket av politiske hensyn.

Til skade for tiltalte kan gjenopptakelse finne sted når de i denne paragrafs bokstav a, b og e nevnte betingelser foreligger.

Bestemmelsene i denne paragrafs bokstav a, c, d og e, jfr. annet ledd, får tilsvarende anvendelse på forelegg. 15 novbr. Nr. 3.

§ 10. Begjæring om gjenopptagelse må, foruten å fylle vilkårene etter straffeprosesslovens § 417 første ledd, inneholde en nøyaktig angivelse av de forhold som etter § 9 a—e, jfr. annet og tredje ledd, antas å gi rett til gjenopptakelse samt de beviser herfor som aktes ført. Begjæringen fremsettes for den rett som har avsagt den angrepne avgjørelse senest seks måneder etter denne lovs ikrafttreden. Bestemmelsene i straffeprosesslovens § 384 gjelder tilsvarende. I saker som har vært påanket til Høyesterett, skal begjæringen fremsettes for og avgjøres av den domstol hvis avgjørelse angripes. Denne bestemmelse får tilsvarende anvendelse for dommer som har vært brakt inn for prislagmannsretten. Med hensyn til forelegg fremsettes begjæring om gjenopptakelse til skade for siktede for den rett for hvilken saken aktes anlagt, men ellers for forhørsretten på det sted hvor handlingen i henhold til forelegget antas forøvet. Begjæringen avgjøres for Høyesteretts vedkommende av kjeremålsutvalget, men ellers av rettens formann.

Begjæringen forkastes når retten finner at vilkårene for gjenopptakelse etter § 9 a—e, jfr. annet og tredje ledd, ikke foreligger. Det samme gjelder når retten finner at det forhold som er påberopt ikke bør lede til endring i avgjørelsen.

Tas begjæringen til følge, kan beslutningen gå ut på fullstendig gjenopptakelse eller gjenopptakelse bare for så vidt angår rettsanvendelse eller straffutmåling. Er gjenopptakelsen begrenset som nevnt, kan ny dom avsis uten ny hovedforhandling etter at påtalemyndigheten, tiltalte og i tilfelle forsvareren har hatt høve til å uttale seg.

For øvrig får reglene i straffeprosesslovens kap. 30 anvendelse på behandlingen av begjæringen og gjenopptakelsessaken. Bestemmelsene i straffeprosesslovens kap. 35 gjelder ikke, men denne lovs § 6, siste ledd, gjelder tilsvarende.

§ 11. Adgang til gjenopptakelse etter § 9 utelukker anke og fornyet behandling ved lagmannsrett. Blir saken innbrakt for høyere rett, skal Høyesteretts kjeremålsutvalg (lagmannen) avvise saken og henvise vedkommende til å søke gjenopptakelse dersom det etter en foreløpig gjennomgåelse av saken finnes antakelig at gjenopptakelse er begrunnet. Begjæring om gjenopptakelse kan i dette tilfelle antas selv om fristen etter § 10 er utløpet, dersom den er innlagt uten ugrunnet opphold etter at det er mottatt melding om utvalgets (lagmannens) avgjørelse. Blir begjæringen forkastet, løper en ny rettsmidelfrist fra mottakelsen av melding herom.

15 novbr. § 12. Har noen unnlatt å anke eller å begjære fornyet behandling ved lagmannsrett fordi det forelå skjellig grunn til å anta at dommere, lagrettemenn eller domsmenn som var eller hadde vært medlemmer av N. S., under okkupasjonen eller på annen måte hadde gjort seg skyldig i landssvik, ville få befatning med saken, kan overprøving likevel skje dersom innbringelse for høyere rett har funnet sted innen 17 november 1945. Det må i forbindelse hermed gis en nøyaktig redegjøring for de forhold som har begrunnet unnlatelsen.

Høyesteretts kjæremålsutvalg (lagmannen) kan forkaste anken (begjæringen om fornyet behandling) dersom vilkårene etter første ledd ikke foreligger eller det finnes sannsynlig at det ikke bør gjøres endring i den angrepne avgjørelse. For øvrig får bestemmelsene i straffeprosesslovens kap. 27 og 28 tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsene i denne paragraf får tilsvarende anvendelse på kjæremål, dog slik at fristen anses utløpet 17 september 1945 og at formannen for den rett som har avsagt den angrepne avgjørelse, kan forkaste kjæremålet under de vilkår som er nevnt i annet ledd. For øvrig får bestemmelsene i straffeprosesslovens kap. 29 tilsvarende anvendelse.

§ 13. Forelegg av straff, inndragning m. v. som etter utferdigelse av myndigheter i det okkuperte Norge er vedtatt under okkupasjonen uten at forholdet går inn under § 8, kan av påtalemyndigheten oppheves eller endres til fordel for siktede. Riksadvokaten kan gi nærmere forskrifter om gjennomføringen av denne bestemmelse.

Bestemmelsen i § 10, siste punktum, gjelder tilsvarende.

B. Sivile saker.

§ 14. Sivile saker fra okkupasjonstiden som er avsluttet ved dom, kjennelse, skjønn eller annen rettslig avgjørelse, kan kreves gjenopptatt:

a) Når avgjørelsen umiddelbart bygger på lovbestemmelser fra okkupasjonstiden som må anses for rettsstridige, og opprettholdelsen ville inneholde en godkjenning av det rettsstridige formål som har vært tilsiktet ved bestemmelsene;

b) når dommer, domsmann eller skjønnsmann som var eller hadde vært medlem av N. S. under okkupasjonen eller på annen måte hadde gjort seg skyldig i landssvik, har deltatt i avgjørelsen, og det er grunn til å anta at forholdet kan ha hatt betydning for utfallet, eller det av andre grunner må anses sannsynlig at avgjørelsen vil bli endret;

c) når en part på grunn av krigen eller okkupasjonen har vært hindret fra å avgi møte eller fra å fremskaffe eller fremlegge

bevis, og det er grunn til å anta at forholdet kan ha hatt betydning for utfallet; 15 novbr.

Nr. 3.

d) når det er grunn til å anta at avgjørelsen er påvirket av politiske hensyn;

e) når avgjørelsen angår et forhold som nevnt i denne lovs § 25. Kjennelse om å heve en sak som forlikt eller om å heve en stanset sak i henhold til tvistemålslovens § 110, jfr. § 105, kan kreves gjenopptatt når det gjøres sannsynlig at saken ble forlikt eller stanset for å unngå anvendelse av lovbestemmelser som nevnt i første ledd under bokstav a eller domsbehandling av personer som nevnt under bokstav b; det samme gjelder når forliket er ugyldig som overenskomst som følge av forhold som har sammenheng med okkupasjonen.

§ 15. Begjæring om gjenopptakelse må, foruten å fylle vilkårene etter tvistemålslovens § 410, inneholde en nøyaktig angivelse av de forhold som etter § 14 antas å gi rett til gjenopptakelse samt de beviser herfor som aktes ført. Begjæringen kan uten hensyn til utløpet av de i tvistemålslovens § 408 nevnte frister fremsettes inntil seks måneder etter denne lovs ikrafttreden. Reglene om oppreisning i domstolslovens kap. 8 gjelder tilsvarende.

Begjæringen forkastes når retten finner at vilkårene for gjenopptakelse etter § 14 ikke foreligger. Det samme gjelder når retten finner at det forhold som er påberopt ikke bør lede til endring i avgjørelsen. Når det gjelder dommer og kjennelser av Høyesterett treffes avgjørelsen av kjæremålsutvalget, men ellers av rettens formann.

For øvrig får reglene i tvistemålslovens kapitel 27 anvendelse på behandlingen av begjæringen og gjenopptakelsessaken.

§ 16. Adgang til gjenopptakelse etter § 14 utelukker anke, kjæremål og begjæring om overskjønn. Blir saken innbrakt for høyere rett, skal rettsformannen, eller i høyesterettssaker kjæremålsutvalget, avvise saken og henvise vedkommende til å søke gjenopptakelse dersom det etter en foreløpig gjennomgåelse av saken finnes antakelig at gjenopptakelse er begrunnet. Begjæring om gjenopptakelse kan i dette tilfelle antas selv om fristen etter § 15 er utløpet, dersom den er inngitt uten ugrunnet opphold etter at melding er mottatt om den trufne avgjørelse. Blir begjæringen forkastet, løper en ny rettsmiddelfrist fra mottakelsen av melding herom.

§ 17. Når en part i en sak som nevnt i domstolslovens § 153 har unnlatt å anvende rettsmidler fordi det forelå skjellig grunn til å anta at dommere, domsmenn eller skjønnsmenn som var eller hadde vært medlemmer av N. S. under okkupasjonen eller på annen måte

Norsk lovtidend, 1ste avd. Nr. 40, 1946. 2

15 novbr. hadde gjort seg skyldig i landssvik, ville få befatning med saken, Nr. 3. kan han kreve oppreisning og ny frist fastsatt. Begjæring om oppreisning må ha vært fremsatt for den rett hvis avgjørelse aktes angrepet innen 17 november 1945. De i domstolslovens § 154 nevnte frister gjelder ikke.

Retten kan ved kjennelse nekte oppreisning hvis den finner det åpenbart at behandlingen i rettsmiddelinstansen ikke vil lede til forandring i avgjørelsen. Kjennelsen kan påkjæres. For øvrig kommer bestemmelsene i domstolslovens kapitel 8 til anvendelse.

Uten hensyn til de i lovgivningen fastsatte frister kan rettsmidler anvendes når dette har vært unnlatt på grunn av regler fra okkupasjonstiden om ankesum eller annen begrensning i adgangen til overprøvelse eller fordi en part på grunn av krigen eller okkupasjonen har vært hindret fra å angripe avgjørelsen. Fristen herfor anses utløpt 17 november 1945.

Mot forsømmelse av de frister som er fastsatt i første og tredje ledd kan gis oppreisning etter reglene i domstolslovens kap. 8.

§ 18. Bestemmelsene om gjenopptakelse m. v. i §§ 14—17 får tilsvarende anvendelse på skjønn fra okkupasjonstiden som har vært styrt av en lensmann eller som er avgitt av en annen administrativ skjønnsmyndighet.

Begjæringen avgjøres av herreds- eller byretten, men inngis til skjønnsstyrelsen som oversender den til retten med sakens dokumenter.

C. Tvangsfullbyrdelse og midlertidige forføyninger.

§ 19. Tvangsforretninger, midlertidige forføyninger og beslutninger om å fremme fullbyrdelsen som er foretatt i okkupasjonstiden, kan kreves opphevet av saksøkte eller interesserte i hvis rett de gjør inngrep:

- a) Når avgjørelsen umiddelbart bygger på lovbestemmelser fra okkupasjonstiden som må anses for rettsstridige, og opprettholdelsen ville inneholde en godkjenning av det rettsstridige formål som har vært tilsiktet ved bestemmelsene;
- b) når namsdommeren eller namsmannen var eller hadde vært medlem av N. S. under okkupasjonen eller på annen måte hadde gjort seg skyldig i landssvik, og det er grunn til å anta at forholdet kan ha hatt betydning for avgjørelsen, eller det av andre grunner må anses sannsynlig at avgjørelsen vil bli endret;
- c) når saksøkte eller den interesserte på grunn av krigen eller okkupasjonen har vært hindret fra å avgi møte eller fra å frem-

skaffe eller fremlegge bevis, og det er grunn til å anta at forholdet kan ha hatt betydning for avgjørelsen; 15 novbr. Nr. 3.

d) når det er grunn til å anta at avgjørelsen er påvirket av politiske hensyn;

e) når avgjørelsen angår et forhold som nevnt i denne lovs § 25.

Opphevelse av tvangsforretning m. v. i henhold til denne paragrafs bokstav a kan ikke kreves når forretningen har vært ledd i innfordring av skatter eller avgifter som etter bestemmelse i medhold av anordningens § 1, siste punktum, ikke kan kreves tilbakegitt.

§ 20. Begjæring om opphevelse må innen seks måneder fra denne lovs ikrafttreden inngis til namsretten gjennom prosessskrift eller muntlig og må inneholde en nøyaktig angivelse av de forhold som antas å gi rett til opphevelse og av de bevis som aktes ført. Reglene om oppreisning i domstolslovens kapitel 8 gjelder tilsvarende.

Begjæringen forkastes når retten finner at vilkårene for opphevelse etter § 19 ikke foreligger. Det samme gjelder når retten finner at det forhold som er påberopt ikke bør lede til endring i avgjørelsen.

For øvrig får reglene i tvangsfullbyrdelsesloven anvendelse på behandlingen av begjæringen og opphevelsessaken.

§ 21. Adgang til opphevelse utelukker klage til namsretten, kjæremål og anke. Blir saken brakt inn for høyere rett, skal rettsformannen, eller i høyesterettssaker kjæremålsutvalget, avvise saken og henvise vedkommende til å begjære opphevelse dersom det etter en foreløpig gjennomgåelse av saken finnes antakelig at opphevelse er begrunnet. Begjæring om opphevelse kan i dette tilfelle tas under behandling selv om fristen etter § 20 er utløpet, dersom den er innlagt uten ugrunnet opphold etter at melding er mottatt om den trufne avgjørelse. Blir begjæringen forkastet, løper en ny frist for klage, kjæremål eller anke fra mottakelsen av melding herom.

§ 22. Har saksøkte eller en interessert unnlatt å anvende klage, kjæremål eller anke fordi det forelå skjellig grunn til å anta at dommere som var eller hadde vært medlemmer av N. S. under okkupasjonen eller på annen måte hadde gjort seg skyldig i landssvik, ville få befatning med saken, kan de kreve oppreisning uten hensyn til fristen i domstolslovens § 154 og ny frist fastsatt. Begjæring om oppreisning må være fremsatt innen 17 november 1945.

Retten kan ved kjennelse nekte oppreisning hvis den finner det åpenbart at behandlingen i rettsmiddelinstansen ikke vil lede til forandring i avgjørelsen. Kjennelsen kan påkjæres. For øvrig kommer bestemmelsene i domstolslovens kapitel 8 til anvendelse.

Uten hensyn til de i lovgivningen fastsatte frister kan retts-

15 novbr. midler anvendes når dette har vært unnlatt på grunn av regler fra Nr. 3. okkupasjonstiden om ankesum eller annen begrensning i adgangen til overprøvelse eller fordi en part på grunn av krigen eller okkupasjonen har vært hindret fra å angripe avgjørelsen. Fristen herfor anses utløpt 17 november 1945.

Mot forsømmelse av de frister som er fastsatt i første og tredje ledd kan gis oppreisning etter reglene i domstolslovens kapitel 8.

D. Forskjellige avgjørelser under rettergang.

§ 23. Avgjørelser som i okkupasjonstiden er truffet av en domstol under behandlingen av en sak og som ikke kan være gjenstand for gjenopptakelse eller opphevelse etter reglene i dette kapitel, kan retten omgjøre av eget tiltak.

Kapitel III. Forskjellige bestemmelser.

§ 24. Rettshandler mellom private som umiddelbart bygger på lovbestemmelser fra okkupasjonstiden som må anses for rettsstridige, kan kjennes helt eller delvis ugyldige, pålegges omgjort eller endret, dersom det ville inneholde en godkjenning av det rettsstridige formål som har vært tilsiktet ved bestemmelsene, at de blir opprettholdt uforandret.

Reglene i midlertidig lov av 21 juni 1946 om ugyldigheten av rettshandler m. v. som har sammenheng med okkupasjonen får tilsvarende anvendelse så langt de passer, dog slik at det ikke gjelder noen frist.

Forlik som er inngått under okkupasjonen for retten eller forliksrådet, kan kreves gjenopptatt når forliket som overenskomst er beheftet med ugyldighetsgrunn som nevnt i første ledd eller i midlertidig lov om ugyldigheten av rettshandler m. v. som har sammenheng med okkupasjonen av 21 juni 1946 § 1 første ledd. Bestemmelsene i § 15 gjelder tilsvarende.

§ 25. Den som under okkupasjonen forsettlig eller uaktsomt har voldt skade eller tap for det offentlige eller private, er ikke erstatningspliktig dersom handlingen er begått som et ledd i motstanden mot fienden og som følge herav ikke kan anses som rettsstridig.

Selv om handlingens rettsstridighet ikke oppheves ved at den er begått under forhold som nevnt i første ledd, kan retten ta disse i betraktning til nedsettelse av ansvaret.

§ 26. Enhver inntekt, formuesfordel eller annen økonomisk vinning som på utilbørlig måte er ervervet ved forvaltningsmessige eller rettslige avgjørelser m. v. som anses ugyldige (uten rettsvirkning)

eller blir omgjort eller endret i henhold til denne lov eller i henhold til Restitusjonsanordningen av 29 juli 1941, jfr. provisorisk anordning av 17 august 1945, kan inndras ved dom til fordel for statskassen. Istedenfor ting eller rettigheter kan deres verdi inndras etter rettens bestemmelse. Inndragningssaken behandles etter reglene for saker som gjelder andre krav enn straff i lovgivningen om rettergang i landssviksaker. 15 novbr. Nr. 3.

§ 27. Gebyrer til det offentlige for rettsaker eller andre tiltak som denne lov gir høve til, kan settes ned eller frafalles i henhold til nærmere regler som fastsettes av vedkommende departement.

§ 28. Bestemmelsene i denne lov får bare anvendelse i den utstrekning særregler ikke er fastsatt ved særskilt lov.

§ 29. Denne lov trer i kraft 1 desember 1946.

Samtidig oppheves provisorisk anordning om gjenopptakelse og revisjon av judisielle og administrative avgjørelser og forvaltningsmessige dekreter truffet i Norge under den tyske okkupasjon av 29 juli 1941, jfr. endringsanordning av 17 august 1945.

Gjenopptakelse i henhold til de nye bestemmelser i § 9 bokstav b, § 14 bokstav b og annet ledd, jfr. § 18, og § 19 bokstav b kan kreves selv om begjæring om gjenopptakelse i henhold til Restitusjonsanordningen tidligere er avslått.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 15 november 1946.

HAAKON
(L. S.)

Einar Gerhardsen

Leif Østern

Kongelig resolusjon.

Den myndighet som ifølge kongelig resolusjon av 24 februar 1928 om kontroll med våpen og ammunisjon m. v. er tillagt Forsvarsdepartementet og Generalfelttøymesteren, overføres til Justis- og politidepartementet. 15 novbr.

Kongelig resolusjon.

I medhold av lov om rett til å utvinne gull m. v. av 17 juni 1869 bestemmes: 15 novbr.

§ 11 i de ved kongelig resolusjon av 29 mars 1940 fastsatte bestemmelser om søkning og utvinning av alluvialt gull på statens grunn i Nordland, Troms og Finnmark fylker skal lyde således:

15 novbr. § 11. Utmålsinnehaveren betaler følgende avgifter:

a) Til statskassen forskuddsvis 2 januar kr. 300 pr. utmål pr. kalenderår. Halvparten av første års avgift går inn i Finnmark skogfond.

b) Til Finnmark skogfond ved skattefogden i Finnmark 2 — to — % av det utvunne gulls verdi.

Alt utvunnet gull innleveres til staten. Staten og/eller Norges Bank skal ha rett til å innløse det utvunne gull etter internasjonal pris 1 måned etter innleveringen med fradrag av 6 % for utgifter til raffinering m. v.

HAARON

(2)

Utgiver: Statsråd-sekretær Leif Østern.

Grendahl & Søn boktrykkeri, Oslo.